

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

30 martie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:
președinte
judecători

URSACHE Petru
NICOLAEV Ghenadie
MORARU Petru

examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Colun Valentina, de avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului și de inculpatul Fiodorov Valeri, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 08 mai 2014 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe

Fiodorov Valeri Saveli, *născut la 10 decembrie 1953, originar din mun. Chișinău, domiciliat în r-nul Strășeni, s. Rasvet.*

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.12.2013 – 08.05.2014;

Instanța de apel: 25.08.2014 – 11.06.2015;

Instanța de recurs: 05.02.2016 – 30.03.2016.

Asupra recursurilor ordinare declarate, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 08 mai 2014, Fiodorov V. a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 145 alin. (1) Cod penal, la 13 ani închisoare;
- art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, la 17 ani închisoare.

Conform art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate pentru concurs de infracțiuni, i s-a stabilit inculpatului Fiodorov V. pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 18 ani, cu executare în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, *în fapt*, a reținut că inculpatul Fiodorov V. la 13 august 2013, aproximativ în jurul orelor 18:00, aflându-se în curtea casei de locuit situată pe str. Sofia 14, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate, având scopul săvârșirii omorului cet. Colun V. și a cet. Colun A., în urma unui conflict iscat spontan, a aplicat lovituri cu un cuțit cet. Colun V., în urma cărora i-a fost cauzat conform raportului de expertiză medico-legală nr.2252/D din 22 octombrie 2013 vătămări corporale ușoare, iar cet. Colun A. i-a fost cauzat conform raportului de expertiză medico-legală nr. 2254/D din 25 septembrie 2013, vătămări corporale grave, însă din motive independente de voința sa, decesul lor nu a survenit, victimelor fiindu-le acordat la timp ajutor medical.

Tot el, Fiodorov V. la 13 august 2013, aproximativ în jurul orelor 18:00, aflându-se în curtea casei de locuit situată pe str. Sofia 14, mun. Chișinău, fiind în stare de ebrietate, având scopul săvârșirii omorului cet. Colun I., în urma unui conflict iscat spontan, i-a aplicat lovituri cu un cuțit în regiunea toracelui provocându-i, conform raportului de expertiză medico-legală nr.1412 din 20 septembrie 2013, vătămări corporale grave periculoase pentru viață, ce au dus la decesul persoanei. Decesul cet. Colun I. a survenit în rezultatul hemoragiei interne masive, cauzată de leziunea înțepată-tăiată a hemitoracelui stîng, cu penetrare în cavitatea toracelui, lezarea transfixiantă a plămînelui stîng și țesuturilor moi pe parcurs, însoțită de hemotorax pe stînga (1300 ml sînge fluid și cheaguri roșii).

Astfel, *în drept* acțiunile lui Fiodorov V. au fost încadrate de către prima instanță în baza art. 145 alin.(1) Cod penal, *săvârșirea omorului intenționat a unei persoane*, și în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, după indicii calificativi, *tentativa de săvârșire a omorului asupra două sau mai multe persoane*.

3. Nefiind de acord cu sentința de condamnare, legalitatea și temeinicia acesteia au fost atacate de către inculpatul Fiodorov V. și avocatul Croitor A. în numele inculpatului, solicitînd casarea acesteia, rejudecarea și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În motivarea cererilor de apel, apelanții au invocat argumente similare, și anume, au indicat că prima instanță la adoptarea sentinței nu a luat în considerație declarațiile inculpatului date atît în prima instanță, cît și la urmărirea penală, iar la calificarea acțiunilor sale nu a ținut cont de un factor important, de faptul că el a domiciliat în casa dată mai mult de 3 ani, și consideră că deja este membru de familie cu victima și părțile vătămate, conform prevederilor Codului Familiei.

Au mai indicat că inculpatul a trăit în concubinaj cu Levașova L., care la urmărirea penală nu a fost audiată, însă în ședința de judecată în prima instanță a fost audiată și a dat declarații ce nu corespund adevărului.

De asemenea, a menționat că la etapa urmăririi penale, concluziile raportului de expertiză medico-legală psihiatrică nu i-au fost aduse la cunoștința inculpatului, iar acest fapt consideră că este o încălcare a legislației RM.

Mai mult ca atât, instanța de judecată nu a luat în considerație raportul de expertiză medico-legală, potrivit căruia inculpatului i-a fost cauzată o contuzie cerebrală și leziuni corporale, deoarece el a fost atacat de către părțile vătămate, care aveau în mâini niște bare metalice, iar el doar s-a apărat pentru a nu fi lovit.

Inculpatul a mai menționat că în cadrul urmăririi penale, el nu a fost în stare să dea depoziții din cauza traumelor, sub formă de comoție cerebrală. La acel moment el a avut o stare de șoc, și nici pînă în prezent nu poate evalua cele întîmplate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, apelurile declarate au fost admise din alte motive, sentința a fost casată parțial, cauza a fost rejudecată în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărîre, după cum urmează:

Fiodorov V. se consideră vinovat și condamnat în baza:

- art. 145 alin. (1) Cod penal, la 13 ani închisoare;
- art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, la 14 ani închisoare.

Conform art. 84 Cod penal, pentru concurs de infracțiuni prin cumul parțial al pedepselor aplicate, inculpatului Fiodorov V. i s-a stabilit pedeapsa definitivă de 15 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a indicat că prima instanță pe deplin a constatat starea de fapt și de drept a acțiunilor săvîrșite de inculpatul Fiodorov V., dîndu-le probelor examinate o apreciere juridică cuvenită, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a considerat că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin prin ansamblu de probe administrate la materialele dosarului, și anume prin: declarațiile părților vătămate Colun V. și Colun A. (Vol. II, f.d. 101, 103); procesul-verbal de cercetare la fața locului (Vol. I, f.d. 13-20); raportul de expertiză medico-legală nr. 2254/D din 25 septembrie 2013 (Vol. I, f.d. 153-154); raportul de expertiză medico-legală nr. 2252 din 22 octombrie 2013 (Vol. I, f.d. 165); raportul de expertiză medico-legală nr. 1412 din 20 noiembrie 2013 (Vol. I, f.d. 46-49); raportul de expertiză psihiatrică-psihologică legală staționară nr. 83s-2013 (Vol. I, f.d. 181-183).

Instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe privind calificarea acțiunilor inculpatului, și în acest sens instanța de judecată a reținut natura relațiilor dintre inculpat și părțile vătămate anterioare săvîrșirii faptei, care, potrivit declarațiilor părților vătămate și a martorilor erau ostile, inculpatul a amenințat părțile vătămate că le va omorî. Totodată, instanța a reținut și comportamentul inculpatului după săvîrșirea infracțiunii și anume că acesta nu a acordat prim-ajutor părților vătămate, nu a chemat ambulanța, dar a părăsit locul comiterii infracțiunilor, ulterior fiind reținut de către colaboratorii de poliție.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind declarative argumentele invocate de către inculpat și avocatul acestuia, deoarece se combat prin declarațiile părților vătămate și a martorilor, însă instanța de apel a considerat oportun de a admite apelurile declarate din alte motive.

Instanța de apel a menționat că la stabilirea pedepsei inculpatului prima instanță a ignorat prevederile art. 75 Cod penal, ce prevăd criteriile generale de individualizare a pedepsei și nu a ținut cont de circumstanțele ce țin de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, dar și de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate, asupra corectării și reeducării vinovatului.

Totodată, prima instanță nu a luat în considerație nici prevederile art. 81 alin. (3) Cod penal, care stipulează că la aplicarea pedepsei pentru infracțiunea neconsumată mărimea pedepsei pentru tentativă de infracțiune ce nu constituie o recidivă nu poate depăși trei pătrimi din maximul celei mai aspre pedepse prevăzute la articolul corespunzător din Partea Specială a prezentului cod pentru infracțiunea consumată.

Astfel, instanța de apel la stabilirea noii pedepse inculpatului, a acordat deplină eficiență circumstanțelor cauzei, precum și principiul prevăzut la art. 4 Cod penal, și cel prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal, care stipulează că pedeapsa penală are drept scop corectarea condamnatului, iar executarea nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate – precum și posibilitatea obținerii corectării și reeducării condamnatului, și a ajuns la concluzia că este rațional și oportun ca inculpatului să-i fie stabilită în baza art. 145 alin. (1) Cod penal, o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 13 ani, iar în baza art. 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, 14 ani închisoare.

6. Nefiind de acord cu decizia instanței de apel, partea vătămată Colun V., inculpatul Fiodorov V. și avocatul Croitor A. în numele inculpatului au contestat-o cu recurs ordinar în modul stabilit de legislație.

6.1. Partea vătămată Colun V. solicită casarea hotărârilor adoptate pe caz, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul Fiodorov V. pe episodul săvârșit împotriva părților vătămate Colun V. și Colun A. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, la 12 ani închisoare, și în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. b), g) Cod penal, la 20 ani închisoare, iar pe episodul săvârșit asupra victimei Colun I. să fie recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. b), g), i) Cod penal, la detențiune pe viață.

În motivarea recursului, partea vătămată invocă că instanțele de judecată la examinarea cauzei nu au apreciat corect și obiectiv probele administrate la cauza penală, ajungând la concluzia că inculpatul se face vinovat doar în comiterea infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu.

Instanța de apel le-a dat probelor o apreciere ce nu corespunde realității.

Totodată, recurenta menționează că inculpatul a fost anterior condamnat și pe parcursul judecării cauzei a manifestat un comportament agresiv și indecent, având drept scop de a duce în eroare instanța de judecată.

Mai mult ca atât, inculpatul nu și-a recunoscut vinovăția, nu s-a căit sincer de cele săvârșite și nici nu și-a cerut iertare de la rudele victimei care a decedat.

6.2. Inculpatul Fiodorov V. a declarat 2 cereri de recurs în care invocă aceleași motive solicitând casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare în privința acestuia.

În motivarea recursului, inculpatul indică că instanțele inferioare au adoptat hotărâri de condamnare în privința sa, fără a lua în considerație circumstanțele reale ale cauzei date.

Astfel, instanța de apel nu a dat o apreciere deplină și corespunzătoare declarațiilor sale date atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, considerându-le ca o metodă de apărare.

De asemenea, instanțele de judecată nu au luat în considerație faptul că părțile vătămate l-au atacat pe inculpat având în mâini bare metalice, în rezultatul acestor lovituri i-a fost cauzată comoție cerebrală. Astfel, a fost impus de situație pentru a se apăra, a acționat contra victimelor, fiind în legitima apărare.

Consideră că instanțele de judecată nu au examinat cauza amănunțit și detaliat, din care motiv în hotărârile acestora nu au fost descrise real și obiectiv circumstanțele de fapt ale cauzei. Inculpatul la toate etapele a invocat că se consideră nevinovat și infracțiunea a fost săvârșită de către o altă persoană, iar instanțele de judecată nu s-au expus în nici un fel asupra acestui fapt.

Inculpatul nu a invocat nici un temei de drept prevăzut la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

6.3. Avocatul Croitor A. prin recursul declarat în numele inculpatului solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia inculpatul să fie achitat.

În argumentarea celor solicitate avocatul inculpatului indică că instanța de apel a pronunțat o decizie de condamnare bazată doar pe presupuneri, fapt ce contravine art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală.

Așadar, inculpatul susține că la 13 august 2013 aflându-se în domiciliul său, pe str. Sofia nr. 14, mun. Chișinău, între acesta și părțile vătămate s-a iscat un conflict, ultimele l-au atacat având în mâini bare metalice, apărându-se inculpatul a aplicat și el violența. Inculpatul Fiodorov V. susține că fapta nu constituie infracțiune, deoarece el a acționat fiind în legitimă apărare.

La motivarea deciziei instanța de apel nu a respectat obligația de a explica care circumstanțe de fapt au stat la baza soluțiilor adoptate și nu a apreciat argumentele prezentate de apelanți în cererile de apel.

Instanța de apel nu a îndeplinit atribuțiile sale de a verifica în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia sentinței.

În drept, recurentul și-a întemeiat recursul pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

7. Procurorul a depus referință asupra recursurilor declarate, menționând că acestea urmează a fi declarate inadmisibile, cu menținerea hotărîrii contestate.

8. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursurilor declarate împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu și în baza materialelor din dosar, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestora, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinînd admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărîrii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent.

În cauza deferită judecării, sunt declarate 3 cereri de recurs, a părții vătămate Colun V., a avocatului Croitor A. în numele inculpatului și a inculpatului Fiodorov V., astfel avînd în vedere că toți recurenții contestă decizia instanței de apel sub prisma aprecierii probelor de către aceasta, în contextul ce urmează instanța de recurs se va expune în cumul asupra soluției de inadmisibilitate adoptate pe marginea acestora.

Din conținutul recursurilor declarate, instanța de recurs constată că avocatul inculpatului face referire la temeiul de drept prevăzut la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, care prevede că hotărîrea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara eroarea de drept comisă de instanțele de fond ori de apel, dacă nu au fost întrunite elementele infracțiunii, iar partea vătămată Colun V. și inculpatul Fiodorov V. nu au invocat nici un temei de drept prevăzut la art. 427 Cod de procedură, însă cu toate acestea, toți recurenții contestă decizia instanței de apel sub prima aprecierii probelor de către aceasta.

În primul rînd, instanța de recurs consideră necesar de a aminti că la etapa judecării recursului, instanța nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, acestea fiind atributul exclusiv al instanței de fond și al instanței de apel. Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la greșita reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci v-a verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de apel, corectitudinea încadrării juridice a faptelor săvîrșite de inculpatul Fiodorov V..

În continuarea, instanța de recurs reține că regula generală desprinsă din dispozițiile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, ce prevede că la etapa de judecare a recursului ordinar instanța de recurs verifică erorile de drept comise de instanțele de fond, în baza temeiurilor stipulate expres de norma respectivă, dar nu apreciază sau face o reapreciere a stării de fapt reținute în speță.

Astfel, în opinia instanței de recurs criticele avocatului inculpatului și a inculpatului referitor la stabilirea eronată a circumstanțelor de fapt privind aprecierea greșită a probelor ce dovedesc nevinovăția inculpatului în cele incriminate, nu este incident în cazul supus judecării, din motivul că prima instanță, cât și cea de apel a făcut o analiză completă a tuturor probelor administrate în toate fazele procesului penal, stabilind corect vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii imputate.

Totodată, instanța de recurs respinge ca fiind neîntemeiate și alegațiile părții vătămate Colun V., precum că în acțiunile inculpatului se întrunesc și elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute la art. 151 alin. (2) lit. e), j) Cod penal, deoarece în urma cercetării ansamblului de probe administrat pe cauza dată, instanțele de fond corect au ajuns la concluzia că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunilor incriminate prin rechizitoriu.

Mai mul ca atât, instanța de recurs menționează că potrivit prevederilor art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu.

Așadar, instanța de apel întemeiat a menținut concluziile primei instanțe, care a stabilit în mod corect situația de fapt și vinovăția inculpatului care a fost dovedită cu certitudine, dînd faptei săvîrșite de inculpat o încadrare juridică corespunzătoare probelor administrate.

În contextul dat, instanța de recurs menționează că instanța de apel, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a examinat complet și obiectiv probele administrate la dosar: și anume declarațiile părților vătămate Colun V. și Colun A. (Vol. II, f.d. 101, 103); procesul-verbal de cercetare la fața locului (Vol. I, f.d. 13-20); raportul de expertiză medico-legală nr. 2254/D din 25 septembrie 2013, din conținutul căreia reiese că părții vătămate Colun A. i-au fost cauzate vătămări corporale grave pentru viața și sănătatea persoanei (Vol. I, f.d. 153-154); raportul de expertiză medico-legală nr. 2252 din 22 octombrie 2013, din conținutul căreia reiese că părții vătămate Colun V. i-au fost cauzate vătămări corporale ușoare pentru viața și sănătatea persoanei (Vol. I, f.d. 165); raportul de expertiză medico-legală nr. 1412 din 20 noiembrie 2013, din conținutul căruia reiese că decesul lui Colun I. a survenit în rezultatul hemoragiei interne masive, cauzată de leziunea înțepat-tăiată a hemitoracelui stîng (Vol. I, f.d. 46-49); raportul de expertiză

psihiatrică-psihologică legală staționară nr. 83s-2013 (Vol. I, f.d 181-183), din conținutul căruia reiese că inculpatul Fiodorov V. era responsabil pentru acțiunile sale în momentul comiterii infracțiunii, toate acestea fiind verificate sub aspectul pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, just au indus concluzia despre condamnarea lui **Fiodorov V.** în baza art. 145 alin.(1) Cod penal, *săvârșirea omorului intenționat a unei persoane*, și în baza art. 27, 145 alin. (2) lit. g) Cod penal, după indicii calificativi, *tentativa de săvârșire a omorului asupra două sau mai multe persoane*.

În atare circumstanțe, instanța de recurs nu reține argumentele inculpatului și a apărătorului acestuia, precum că inculpatul a acționat în așa mod, pentru că a fost impus de situație pentru a se apăra, deoarece la materialele dosarului nu există careva probe ce ar confirma că inculpatul a săvârșit fapta pentru a respinge un atac direct, imediat și real, îndreptat împotriva sa, nefiind întrunite cerințele obligatorii impuse de dispozițiile art. 36 Cod penal. Prin urmare, nu poate fi vorba de o „legitimă apărare”.

Mai mult ca atât, reieșind din materialele dosarului se constată că părțile vătămate nu aveau asupra sa careva obiecte sau arme pentru a crea un risc real asupra vieții sau sănătății inculpatului.

În același timp, instanța de recurs face referire și la concluziile raportului de expertiză nr. 1412 din 14.08.2013 (Vol. I, f.d. 46-49), pe cadavrul victimei Colun I., au fost depistate semne de autoapărare: „*plăgile de pe mâna stînga, după localizare și caracteristice pentru autoapărare*”, respectiv instanța de recurs ajunge la concluzia că părțile vătămate s-au apărat de către inculpat, nu l-au atacat după cum invocă ultimul.

Prin urmare, instanța de recurs constată că temeiurile invocate de avocatul inculpatului cu referire la lipsa elementelor constitutive ale infracțiunii în acțiunile lui Fiodorov V. și a motivelor pe care își întemeiază soluția instanța de apel, se combat prin materialele cauzei și nu semnaleză în esență presupusele erori de drept, astfel încât hotărîrea contestată cuprinde toate motivele invocate în cererile de apel, fiind descrise detaliat și argumentat în decizia instanței de apel în conformitate cu prevederile art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, acceptate și de instanța de recurs, care în totalitatea lor resping argumentele invocate de apărător în acest sens.

În concluzie, instanța de recurs conchide că în cauza supusă judecării, nu s-a constatat admiterea erorii de drept prevăzute la pct. 8) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, la etapa judecării apelurilor, iar argumentele recurențelor invocate în susținerea solicitărilor înaintate sunt considerate ca fiind neîntemeiate și urmează a fi respinse.

Hotărîrea atacată este legală și întemeiată, fiind adoptată în corespundere cu prevederile legale relevante, prescrise de art. 414-419 Cod de procedură penală și din

atare considerente, recursurile ordinare declarate de recurenți sunt inadmisibile, ca fiind vădit neîntemeiate.

9. În temeiul art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de către partea vătămată Colun Valentina, de avocatul Croitor Alexei în numele inculpatului și de inculpatul Fiodorov Valeri, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 iunie 2015, în cauza penală privindu-l pe *Fiodorov Valeri Saveli*, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 29 aprilie 2016.

Președinte

URSACHE Petru

Judecător

NICOLAEV Ghenadie

Judecător

MORARU Petru